



Goigs de Nostra Senyora del Roser

Fogars de la Selva

Ubicació

Lloc/Adreça: Sant Andreu de Ramió
Emplaçament Veïnat de la Vall de Ramió
Alçada: 80

Coordenades:

Latitud: 41.71229
Longitud: 2.60982
UTM Est (X): 467541
UTM Nord (Y): 4617906

Classificació

Número de fitxa 08082 - 126
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Música i dansa
Estil / època: Contemporani
Segle XIX-XXI
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Obert
Ús actual: Religios/Cultural
Titularitat Pública

Fitxes associades:

[Festa del Roser de Ramió](#)

Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dj., 20/01/2022 - 15:57

Descripció

Gois que es canten a l'església de Ramió en alabança a Nostra Senyora del Roser el dia de la seva festivitat, i que diuen així:

(primera columna):

Vostres goigs amb gran plaer / cantarem Verge Maria. / Puix la vostra Senyoria / és la Verge del Roser. //

Déu planà dins Vós Senyora / un Roser molt excel·lent, / quan vos féu mereixedora / de concebre'l purament; / donant fe al Missatger, / que del Cel vos trasmètia. / el Déu Pare qui volia, / fóssiu Mare del Roser.//

Del Sant Ventre produïda / la planta del Roser verd / fou dels Angels circuïda, / i servida amb gran concert, / i restà pur i sencer / vostre cos amb alegria, / quan parí en l'Establia / el Celestial Roser.//

Quan els Reis devots sentiré / del Roser la gran olor/ amb l'estel ensems partiren, / per adornar el Senyor,

(segona columna):

I trobaren ésser ver/ de Balaam la profecia / quan vostra mercè tenia / en els braços el Roser. //

Gran delit vos presentava / vostre Fill ressuscitat / amb cinc llagues que portava / en les Mans, Peus i Costat; / per les quals fou Llucifer, / qui amb els Sants l'Infern omplia / expoliat en aquell dia, / que florí el Sant Roser. //

Reparada la gran erra / de Adam per mort crudel, / trasplantat fou de la terra, / el Roser alt en el Cel; / i pujant amb gran poder / el partir no us entristia / contemplant Déu com rebia / amb gran goig el Sant Roser. //

No fou de menor estima /el Goig de l'Esperit Sant / quan baixà de l'alta cima / a vostre col·legi Sant/

(tercera columna):

I regà aquell planter / que nostre Déu elegia / per estar en companyia / del celestial Roser. //

La vostra vida acabada / fou el major Goig sentit / l'ésser a Déu presentada / triomfant al Paradís; i Senyora us volgué fer / del Tresor que posseïa / col·locant-vos com devia / sota l'ombra del Roser. //

Manà vostra Senyoria / als Frares Predicadors / que de vostra Confraria / fossin instituidors; / i així ells la han fundada / obeïnt vostre voler / dignament intitulada / Verge i Mare del Roser.//

TORNADA//

Puig mostrau vostre poder / fent miracles cada dia / protegiu Verge Maria / els Confreres del Roser.//

V. *Regina Sacrantissimi Rosari, ora pro nobis. //*

R. *Ut digni efficiamur promissionibus Christi.//*

OREMUS//

Deus, cujus, Unigenitus per vitam, mortem, et resurrectionem suam nobis salutis aeternae praemia compa-/ ravit: concedi quaesumus; ut haec mysteria Sanctissimo Rosario Beatae Mariae Virginis recolentes, et imi-/ temmur quot continent, et quot promittunt asseouamur. Per Christum Dominum

Observacions:

Edició en un sol color, en paper mida foli, sense numerar. Dibuix i orla al boix, procedent de la impremta de Manuel Llach, i distribuïts per la Llibreria de A. Franquet, de Girona, que es canten per la seva festa, el 30 de novembre.

Quadre delimitat per una orla geomètrica i floral. Al dalt, centrat, a la part superior, enquadrat al centre, una representació de Sant Andre, amb barba. Amb la mà dreta, recolzat en una creu en forma d'aspa (crux decussata) sense claus, on fou amarrat fins a la seva mort, dos dies després. A la mà esquerra, sosté un llibre obert. A l'horitzó, el mar amb un vaixell de vela.

A ambdós costats de la imatge, un text decorat amb unes flors.

El text, en català, està disposat en dues columnes separades per una decoració vertical.

Història

Els goigs són cançons populars o poesies de caire religiós, adreçades als sants, les santes, la Mare de Déu o Crist. Tradicionalment es canten en les festivitats religioses. Acostumen a tenir dues parts: a la primera s'explica la vida, miracles i martiri del sant; mentre que a la segona se li fan peticions de protecció per a la comunitat.

La tradició dels goigs té els seus orígens en la representació dels misteris medievals. La primera vegada que es troba documentada la paraula goigs és a la Crònica de Ramon Muntaner (1325-1328), on consta que ja se'n cantaven, i el primer text conegut de goigs són els Goigs de Nostra Dona, conservats al manuscrit del Llibre vermell de Montserrat (de final del segle XIV). Els gremis i confraries, especialment la del Roser, popularitzen els goigs dels seus patrons respectius. Malgrat tot, els goigs tal i com els coneixem i que es canten actualment, cal situar-la a partir de la determinació del Concili de Trento (1545-1563), per potenciar la pietat popular a través d'aquest tipus de manifestacions litúrgiques. El gran moment de creació dels goigs fou el segle XVII, quan totes les esglésies parroquials, així com les capelles i capelletes més petites foren dotades d'aquestes manifestacions. Es desconeix el creador de la lletra i la música dels goigs, però quasi bé tots foren editats per impremta durant les primeres dècades del segle XX, i les músiques foren recompostes i arranjades també durant aquest període.

Els goigs en alabança a la Mare de Déu del Roser són un dels més cantats i antics. Les versions més antigues conegudes són d'inicis del segle XVI i la seva màxima difusió és deguda a les Confraries del Roser, nascudes l'any 1475. Fins i tot n'hi havia una versió que només es cantava per la Quaresma.

La seva estructura es descabdella en un llenguatge senzill i planer, amb un alt contingut evangèlic, representat per la teologia dels set goigs de la Mare de Déu que s'expressen de la següent manera:

L'Encarnació (Llc-34-35)

El Naixement (Llc-2-15,8)

L'Adoració dels Mags (Mt-2-1,12)

Resurrecció (Llc-24-1,9)

L'Ascensió (Llc-24-46,52)

La Vinguda de l'Esperit Sant (Fets Ap.)

Glorificació de Maria al Cel (Ap. 11-19,55)

En el cas de l'església de Ramió, la festa del Roser s'esqueia sempre el primer diumenge de juny. La bonança estacional havia convertit el Roser en la festivitat més important i popular, no només per les famílies de Fogars sinó per la gran assistència de gent dels pobles veïns. Popularment també se la coneixia com la Festa Petita. L'organització anava a càrrec d'una comissió formada per la gent de les principals cases. S'organitzava la construcció de l'envelat, el lloguer d'orquestra o orquestrina, la programació i l'administració econòmica.

El principal acte religiós començava a les deu del matí, a l'església parroquial de Ramió amb la celebració de l'Ofici, que era presidit pels rectors de Ramió, de Gaserans i d'Hortsavinyà. L'interior de la nau es vestia de garlandes de flors amb esparreguera trenada que es penjaven del sostre. L'altar major, dedicat a Sant Andreu era guarnit de la millor manera possible amb flors, la creu processional de plata, canelobres i un dossier que cobria la imatge de la Mare de Déu que traslladada de la seva capella, presidia l'altar major. En els altars, tant de la Mare de Déu del Roser com en el dedicat a Sant Isidre, s'hi encenien quatre ciris a cadascun d'ells.

Després de l'Ofici es deixa enllestit el tabernacle per a la processó solemne en honor a la Mare de Déu del Roser, que es feia a la tarda. Aquest el portaven les noies del poble. Amb el seguici al darrera, es voltava l'església, se seguia pel passeig del cementiri i es tornava cap a l'interior del temple. En el transcurs de la processó, davant de l'era de la Rectoria es cantava una nadala. Més endavant l "*Ave Maria Stella*" i en arribar al cementiri el "*Tedeum*". Un cop dins de l'església es cantaven els goigs i finalment el rector donava la benedicció.

Bibliografia

FUGAROLAS i MASÓ, Jaume i VILÀ i CAMPS, Josep (2007). *Fogars de La selva, temps ha*. Fogars de La Selva: Edició dels autors.

